

A HistCite feltérképezi a doménon belüli hivatkozási kapcsolatokat

Eugene Garfield, a citációs indexek „ősatyja” rendíthetetlen újítként olyan szoftvert tervezett, amely a tudományos szakembereket segíti a *Web of Science*-ben végzett szakirodalmi keresésük során. A *HistCite* sokoldalúan elemzi a keresési eredményeket, diagramokat készít a keresés során azonosított közlemények közötti hivatkozási kapcsolathálóról. Ezek a *historiográfok* megmutatják a tárgykör kulcseseményeit, azok kronológiáját és relatív hatását. *Alexander Grimwade*, a *HistCite Software* cég vezetője szerint a program lehetővé teszi, hogy a használó testreszabott bibliográfiai adatbázist hozzon létre egy témáról, szerzőről vagy folyóiratról, és különféle elemzéseket végezzen az adatokkal. A *HistCite* nem ad közvetlenül olyan mérési számokat, mint a H-index vagy az impaktfaktor, ám ezek származtatása nagyon könnyű. A program által létrehozott egyedi mérőszámok az elemzés alatt álló gyűjteményen *belül* kalkulált citációs mérőszámok, amelyek – a globális jellegű impaktfaktor ellenpontjaként – lokális érvényűek. Ezek megmutatják a vizsgálat alatti doménon belül egyes dolgozatok fontosságát. A *HistCite* jövődő változatai más citációs alapú adatbázisokkal is együtt fognak működni. Most folyik a fejlesztés, hogy a szabadalmi adatbázis, a *Derwent Innovation Index* rekordjai bekerüljenek – előreláthatólag néhány hónapon belül ez meg fog valósulni. Más adatbázisokkal, a *Scopus*-szal és a *Google Scholar*-ral való közös munka azonban csupán a hosszabb távú fejlesztés része. A végső cél, hogy lehetővé váljon az adatkivonás és import bármely tudományos, teljes szövegű cikkből.

További információ: <http://www.histcite.com>

/Information World Review, 241. sz. 2007. dec. p. 10./

(Bánhegyi Zsolt)

Digitalizálták a Royal Society periodikáit

Az Egyesült Királyság tudományos akadémiajának számító, londoni székhelyű *Royal Society* most 340 év tudományos termését teszi online elérhetővé a *Carlton Terrace*-on lévő gyönyörű székházának látogatói, valamint az előfizetők számára. 60 ezer tudományos közlemény, cikk vált kereshetővé *Newton* alapvető, teleszkópokról szóló munkáitól *Hawking* dolgozatáig, 1665-től, a *Philosophical Transactions* első számától kezdődően máig. Tartalmuk szerint a tanulmányokat és cikkeket négy „ösvénybe” sorolták a természettudományos kutatás fő diszciplínái alapján: biológiai tudományok, fizikai tudományok, általános tudományok és tudománytörténet. A folyóiratcímekhez az ösvényeken keresztül, vagy a kulcsszó-keresődoboz révén lehet eljutni. Az egyes tudományágakon belül a folyóiratok címlistája és a borítólapok képeinek körömméretű változatai vannak. A folyóirat induló oldalától a digitális archívum tartalomjegyzékébe jutunk. A borítóképtől jobbra van az előfizetési tájékoztató (a teljes csomag, a *Package S* évi előfizetési díja 12 ezer dollár), lejjebb a kötet- és füzetszám, és maguk a folyóiratok. (Ezen a képernyőn lehet a digitális objektumazonosító [DOI] alapján keresést indítani.) A folyóiratszám hiperlinkjére kattintva jutunk a tartalomjegyzékhez, ahonnan egy adott cikk absztraktját hívhatjuk elő először. Jó keresési opció a cikken belüli keresés, lehet a cikket exportálni, pdf formában letölteni. A keresőgép nagy teljesítményű és pontos. A találati halmaz megjelenítése jól rendezett, a kulcsszavak meg vannak világítva – ezt ki lehet kapcsolni tetszés szerint. A keresési eredmények mellett levő kis kalitkában három szín lehet: zöld, félig zöld és fehér. Ez követi a ma már széles körben elterjedt konvenciót, hogy az adott tartalom elérhető-e teljes szöveggel, részben, vagy csak bibliográfiai adatszinten, az adott intézmény előfizetési körülményeitől függően.

További információ: <http://www.pubs.royalsoc.ac.uk>

/Information World Review, 241. sz. 2007. dec. p. 45./

(Bánhegyi Zsolt)

Online elérhető az Iszlám Tanulmányok

Az *Oxford University Press* bejelentette, hogy 2007 őszétől elérhető lesz az *Oxford Islamic Studies Online* szolgáltatás. Az új adatbázis az iszlám világ hivatkozási forrásaihoz ad online elérhetőséget. A magvát a 2008-ban megjelenő *Oxford Encyclopedia of the Islamic World* legfontosabb szócikkei képezik, valamint a kiadó többi, az iszlám világgal foglalkozó kiadványa: az *Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*, a történetről szóló *The Oxford History of Islam* és a *The Oxford Dictionary of Islam*, a *Korán* két fordítása, és egy kereshető konkordancia-táblázat. Ezen túl tartalmazni fogja még „*Amit az iszlámról mindenkinek tudnia kell*” c. fejezetet, több mint 150, szerkesztőségi összefoglalóval ellátott eredeti dokumentumot (idősorokat, térképeket, színes képeket, a különböző dinasztiák táblázatait stb.), és egy, az iszlám fogalmakat tartalmazó szógyűjteményt.

/Advanced Technology Libraries, 36. köt. 5. sz. 2007. p. 9–10./

(*Viszocsekné Péteri Éva*)

Általános témafigyelő szolgáltatás: RefAware

A *Cambridge Information Group*hoz tartozó *ProQuest*, amely 2001 óta többségi tulajdonosa volt a *RefWorks* cégnek, 2008-ban felvásárolta a *RefWorks*-öt. A *RefWorks* eddig az ugyancsak *RefWorks* nevű bibliográfiai menedzselő rendszeréről volt ismert, amelyet szerzte a világon használnak (ez évtől idehaza a DEENK és a BCE is – A szerk.). 2008 tavaszán azonban új szolgáltatást is indított *RefAware* néven. Ez egy általános, azaz kiadótól független, multidiszciplináris, webalapú témafigyelő rendszer (*current awareness service*), amely már most, indulásakor a világ számos rangos kiadójának több mint 8000 tudományos szakfolyóirata bibliográfiai információihoz nyújt online elérést. A témafigyelésbe bevont folyóiratok címjegyzékét l. www.refaware.com alatt. A rendszer naponta többször is végez frissítést, és küldi a keresőprofilba vágó legújabb találatokat a felhasználó e-mail címére. Ezeket a felhasználó, ha óhajtja, tetszőleges bibliográfiai menedzselő rendszerbe exportálhatja.

Ha a felhasználó rendelkezik a *RefWorks*-szel, az számára azzal az előnnyel jár, hogy közvetlen automatikus kapcsolat köti össze a két rendszert. A szolgáltatást intézményi éves előfizetés révén

lehet igénybe venni, ára az intézmény méretétől, a felhasználók számától függ.

További információ: www.refworks.com

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 2. sz. 2008. p. 2./

(*Szántó Péter*)

Az Amazon e-könyvolvasó készüléke: a Kindle

Az *Amazon* online kereskedés kidolgozott egy vezeték nélküli, internetes e-könyvolvasót. A készülék mindössze 280 grammot nyom, azaz kevesebbet, mint egy átlagos keménykötésű könyv, és 399 USD-be kerül (egyelőre csak az USA-ban kapható).

Egy *Kindle* kb. 200 könyvet tartalmazhat, de memóriakártya bővítéssel akár ezret.

A felhasználó az *Amazon* mintegy 90 000 e-könyvből tölthet le címekeket, többnyire 9,99 dollár/cím árért. Egy e-könyv letöltése kevesebb mint egy percet vesz igénybe, és könyveken kívül számos napilap és magazin is letölthető.

Az újdonság fogadtatása meglehetősen langyos, mondván, általában nem szükséges 200 könyv egyidejű elérése, ami megérné a beszerzést.

/Information World Review, 241. sz. 2007. dec. p. 3./

(*Szántó Péter*)

A ProQuest új adatbázisa: ProQuest Central

A *ProQuest* szerint az új, *ProQuest Central* adatbázis „a világon a legnagyobb aggregált, teljes szöveges adatbázis könyvtárak számára”. A gyűjtemény 11 000 címet tartalmaz, ebből 8000 a teljes szöveget. 160 tárgykörre terjed ki, mint például: üzlet és gazdaság, orvostudomány és egészségügy, természettudomány, műszaki tudományok, társadalomtudomány, hírek és események. Időben 1923-ig nyúlik vissza, naponta frissítik. A tartalom a világ legrangosabb, vezető kiadótól származik, mint amilyen a *Cambridge-i University Press*, a *MIT Sloan Management Review*, a *Palgrave*, az *Oxford University Press* és a *Dow Jones*. Különböző dokumentumtípusok érhetők el, tudományos és általános referenz célú folyóiratok, napilapok, disszertációk, vállalati éves jelentések, ipari és országjelentések, munkaanyagok.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 2. sz. 2008. p. 9./

(*Szántó Péter*)